

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТУДЕНТУ ЩОДО НАПИСАННЯ КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ ЧИ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Студенту під час підготовки до написання конспекту *необхідно*:

- проаналізувати тему, подумати над його дидактичними цілями й основними проблемами, які винесені на обговорення;
- опрацювати рекомендовану навчальну, наукову та методичну літературу;
- намагатися сформулювати власну думку з кожного питання й обґрунтувати свої міркування оформивши план;
- записати запитання, які виникли під час підготовки, можна звернутися за консультацією до викладача;
- скласти розгорнутий план-конспект лекції, практичного заняття, ретельно обдумуючи етапи, структурні елементи, навчальні питання, що виносять на розгляд, методи, прийоми та засоби навчання, за допомогою яких забезпечуватиметься навчально-пізнавальна діяльність усіх студентів.

Пошук інформації нерідко буває трудомісткий не тільки через величезну кількість літератури, але й через розкиданість даних, тобто публікацію статей певної тематики у непрофільних джерелах.

Найпоширеніший спосіб пошуку інформації – у мережі Інтернет. Для цього використовують пошукові системи загального (наприклад, Google) та спеціального призначення. До останніх належить PubMed – система пошуку наукових публікацій у галузі медицини й суміжних наук, HighWire – база даних публікацій у наукових виданнях тощо. Пошукові системи загального призначення можуть містити інструменти спеціального пошуку. Наприклад, Google дає можливість шукати лише наукові статті (у розділі «Академія»).

Слід пам'ятати, що ефективність пошуку залежить від того, наскільки правильно сформульований запит і набрані ключові слова. У всіх пошукових системах існує так званий «розширений пошук» із розгалуженою логікою запитів. Можна шукати ключові слова лише в певних частинах тексту (наприклад, заголовку), шукати точну фразу, використовувати оператори «I», «ЧИ», відкидати сторінки з певними словами, шукати лише огляди літератури тощо.

Серед знайденої інформації бажано користуватися лише надійними джерелами – такими є наукові журнали та інші наукові й офіційні видання (матеріали конференцій, патенти, стандарти тощо), а також навчальні матеріали. Можна користуватися й іншими ресурсами, але інформацію, представлену в них, слід перевіряти за надійними джерелами.

Іншим важливим ресурсом, призначеним для отримання інформації, є бібліотека. Багато бібліотек мають електронні каталоги, доступні як у бібліотеці, так і через мережу Інтернет. За їхньою допомогою можна здійснювати пошук матеріалів, наявних у бібліотеці. Слід зауважити, що інформація в електронних каталогах може бути неповною, особливо щодо старих видань. При цьому інформація про надходження за останні роки може бути розміщена лише в електронному каталозі.

Варто користуватися й іншими способами пошуку інформації. Зокрема, це перегляд списків літератури в книгах чи статтях із заданої теми, наукових журналів, веб-сторінок наукових видавництв, бібліографічних покажчиків тощо.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОБОТИ З ЛІТЕРАТУРОЮ

Після прочитання знайденого тексту необхідно усвідомити зв'язок між теоретичними положеннями і практикою, закріпити прочитане, пов'язати нові знання з попередніми в галузі, перейти до заключного етапу засвоєння й опрацювання – записів, копіювання тощо.

Записи необхідно починати з назви теми та посібника, прізвища автора, року видання й назви видавництва, а якщо це журнал – року й номера видання, заголовка статті. Після цього скласти план, тобто короткий перелік основних питань тексту в логічній послідовності теми.

Для зручності користування записами необхідно залишати поля для заміток і вільні рядки для доповнень. Записи не мають бути одноманітними. У них необхідно виділяти важливі місця, головні слова, які акцентуються різним шрифтом або різним кольором шрифтів, підкреслюванням, замітками на полях, рамками, стовпчиками тощо. Записи можуть бути у вигляді тексту, простих або розгорнутих тез, цитат, виписок, систематизованих таблиць, графіків, діаграм, схем.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНСПЕКТУ

Конспект лекційного чи практичного заняття має бути надрукований (за умов дистанційного навчання – спочатку оформлений в електронному вигляді, а після зняття обмежень - надрукований) на папері формату А4. Рекомендований обсяг: від 14 до 25 сторінок (лекційного), 3-4 сторінки (практичного).

Під час написання слід дотримуватися загальноприйнятих правил оформлення наукових праць. Текст має бути написаний грамотно, українською мовою, з використанням сучасної наукової термінології.

Параметри тексту мають бути такі: шрифт – Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал – 1,5, відступ першого рядка абзацу – 1,25 см. Між абзацами не повинно бути відступів. Поля: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє і нижнє – по 2 см.

Усі сторінки конспекту номерують наскрізно, починаючи з титульної сторінки, на якій номери не ставлять. Номер сторінки розміщують у верхньому правому куті листка без рисок, крапок чи інших знаків.

Оформлений конспект лекції повинен містити такі частини: титульна сторінка, методичні сторінки (де вписують: мету – навчальну, розвиваючу і виховну; методи, прийоми і засоби навчання; необхідні наочність та технічні засоби навчання; основні питання лекції чи практичного заняття; використану літературу) і сторінки основної частини (де відзначають вступ, основну частину та заключну частину, в яких **ОБОВ'ЯЗКОВО** вписують запитання до студентів та використаний метод навчання, відповідно до вимог). Рисунки й таблиці вставляють у презентацію і підписують: рисунки – знизу, таблиці – зверху. У тексті можуть бути посилання на таблиці чи рисунки (чи слайди). Розміщувати посилання на джерела літератури в тексті не потрібно.

Оформлений конспект практичного заняття повинен містити такі частини: титульна сторінка, методичні сторінки, де вписують: дисципліну; вид заняття (лабораторна робота, семінарське заняття тощо); мету – навчальну, розвиваючу і виховну; міжпредметні зв'язки; методи навчання; необхідні наочність та технічні засоби навчання; використану літературу) і сторінки основної частини (де відзначають «Організаційну частину», розділи «Мотивація та стимулювання навчальної діяльності студентів», «Обговорення навчальних питань», в якій **ОБОВ'ЯЗКОВО** вписують запитання до студентів (у кількості 3-10) для обговорення основних питань заняття та передбачувані для цього методи навчання, відповідно до вимог і «Практична частина», в якій зазначають вимоги до виконання студентами лабораторної роботи) і заключну частину, де вміщують «Підсумки заняття» та «Повідомлення домашнього завдання».

Титульну сторінку оформляють традиційно (додаток 4_1 і 4_2).

Список літератури оформляйте згідно з вимогами до курсових і дипломних робіт. Він повинен містити лише ті джерела, які використовували для написання конспекту (для конспекту лекції – налічувати не менше п'яти джерел, бажано опубліковані за останні 10 років). Джерела у списку слід розміщувати в алфавітному порядку початкових букв бібліографічного опису. Усі джерела мають бути пронумеровані арабськими цифрами. Якщо використано дві чи більше праць одного автора, то вони вказуються у хронологічній послідовності їх публікації

Зразки оформлення елементів списку літератури:

Книги:

Гудзь С. П., Гнатуш С. О., Білінська І. С. Мікробіологія. Л. : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 360 с.

The enzymes / ed. P. D. Boyer. New York : Academic Press, 1972. Vol. 11. 958 p.

Статті з неперіодичного збірника:

Konig H. Archaeobacteria // Bergey's manual of systematic bacteriology. Baltimore, 1989. Vol. 3. – P. 2171–2173.

Статті з журналів:

Ostash B., Rebets Y., Myronovskyy M. [et al.]. Identification and characterization of the *Streptomyces globisporus* 1912 regulatory gene *lnd YR* that affects sporulation and antibiotic production // Microbiology. 2011. Vol. 157, № 4. P. 1240–1249.

Автореферати дисертацій:

Перетятко Т. Б. Екологічне значення сульфатвідновлювальних бактерій штучних водойм (на прикладі Яворівського родовища сірки) : автореф. дис. ... канд. біол. наук : спец. 03.00.16 / Т. Б. Перетятко. К. : Б.В., 2007. 20 с.

Стандарти:

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. [Чинний від 2007–07–01]. К. : Держспоживстандарт України, 2007. 45 с.

Електронні ресурси:

Hydrogen sulfide: human health aspects [Electronic resource] / World health organization : Cicads 53. Geneva, 2003. Online article available at : <http://www.inchem.org/documents/cicads/cicads/cicad53.htm>.

Використана література:

Методологія наукових досліджень у мікробіології: методичні вказівки для студентів біологічного факультету спеціальності 091 – Біологія / С.О. Гнатуш, А.А. Галушка – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2018. – 43 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОНСПЕКТУ

Критичний аналіз з висвітленням позитивних моментів, зауважень і побажань відбувається усно (викладачем і студентами, *в умовах дистанційного навчання – письмово*). Аналізують відповідність загального оформлення; методичних сторінок; змісту основної частини – розкриття теми (повноту, науковість матеріалу, логічність його викладу, обсяг тощо); використаних джерел літератури.

Бали за конспект лекції розподілено так: дотримання загальних вимог щодо оформлення – 2; відповідність змісту конспекту лекції темі – 3; зміст методичних сторінок – 5; зміст основної частини – 5; науковість викладеного матеріалу – 5; наукова новизна викладеного матеріалу – 3; логічність викладу основного матеріалу – 2; повнота розкриття теми – 3; грамотність оформлення основної частини і списку літератури – 2. Разом – 30 балів.

Бали за конспект практичного заняття розподілено так: дотримання загальних вимог щодо оформлення – 2; відповідність написаних запитань до студентів темі та логічність викладу – 3; науковість викладеного матеріалу – 2; зміст методичної частини – 4; зміст практичної частини – 4; чи вдало запропоновано методи навчання – 2; грамотність оформлення основної частини і списку літератури – 3. Разом – 20 балів.

Уклала доц. Яворська Г.